

T.C. ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ANTRASEN TABANLI BAZI IŞIK YAYAN ORGANİK MOLEKÜLLERİN SENTEZİ VE FOTOFİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

GÜLÇİN HAYKIR

Prof. Dr. MUSTAFA TAVASLI (Danışman)

YÜKSEK LİSANS TEZİ KİMYA ANABİLİM DALI

> BURSA – 2012 Her Hakkı Saklıdır

TEZ ONAYI

Gülçin HAYKIR tarafından hazırlanan 'Antresan Tabanlı Bazı Işık Yayan Organik Moleküllerin Sentezi ve Fotofiziksel Özelliklerinin İncelenmesi' adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Mustafa TAVASLI

İmza

Başkan : Prof. Dr. Necati BEŞİRLİ

Uludağ Ü. Fen Fakültesi, Kimya Anabilimdalı

Üye : Prof. Dr. Necdet ÇOŞKUN

Uludağ Ü. Fen Fakültesi, Kimya Anabilimdalı

Üye : Doç. Dr.Arif BARAN

Sakarya Ü. Fen Fakültesi, Kimya Anabilimdalı

Attt

Yukarıdaki sonucu onaylarım Prof. Dr. Kadri ARSLAN Enstitü Müdürü

../../..

U.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

29.05/2012

Gülçin Hay

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

ANTRASEN TABANLI BAZI IŞIK YAYAN ORGANİK MOLEKÜLLERİN SENTEZİ VE FOTOFİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Gülçin HAYKIR

Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Mustafa TAVASLI

Yapılan çalışmada, 9-antraldehit molekülünden çıkılarak antrasen molekülünün 9- ve 10- pozisyonlarına dört basamakta sırasıyla, 2-(4-(2-piridinil)fenil)vinil ve 4-R-fenil [R: H (a), OMe (b) ve CF₃ (c)] grupları takılarak hedef moleküller (**10a**, **10b** ve **10c**) başarıyla sentezlenmiştir. Sentezlenen bileşikler; ¹H-NMR, ¹³C-NMR, ¹⁹F-NMR, ³¹P-NMR, FT-IR, MALDI-TOF, elementel analiz ve HRMS analizleri ile karakterize edilmiştir.

10a-c bileşikleri; TGA sonuçlarına göre 337, 348 ve 351 °C' de bozunma sıcaklığına sahiptir. DSC sonuçlarına göre ise erime sıcaklıkları 207, 240 ve 274 °C' de gözlemlenmiştir. **10a** ve **10b** bileşiklerinin camsı geçiş sıcaklıkları 70 ve 58 °C' de ve kristalizasyon sıcaklıkları ise (**10a**) 143 °C ve (**10b**) 165 °C' de gözlemlenmiştir. Bileşikler diklorometan çözücüsü içerisinde bağlanan (elektron çekici, -CF₃/salıcı, - OMe) gruba göre kayda değer derecede bir farklılık göstermeden λ_{max}^{abs} : 268, 306, 400 nm' de absorbans ve λ_{max}^{ems} : 499, 505 ve 497 nm' de emisyon vermiştir. **10a-c** bileşiklerin kuantum verimleri sırasıyla %57, %38 ve %57 olarak ölçülmüştür. Diklorometan çözücüsü içerisinde alınan dönüşümlü voltametri sonuçlarına göre; antrasen birimine ait bir tersinmez (E_{1/2}(ox)=1,38-1,50 V) ve asetonitril çözücüsü içerisinde alınan sonuçlara göre; E_{1/2}(ox) sırasıyla: 1,21 ve 1,51 V; 1,16 ve 1,48 V; 1,26 ve 1,57 V olmak üzere iki yarı tersinir pik potansiyeli gözlemlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Antrasen türevleri, Organik ışık yayıcı materyaller, Suzuki Kenetlenmesi, fluoresans

2012, xi + 76 sayfa.

ABSTRACT

Msc Thesis

SYNTHESIS OF SOME ANTHRACENE BASED LIGHT EMITTED ORGANIC MOLECULES AND INVESTIGATION OF THEIR PHOTOPHYSICAL PROPERTIES

Gulcin HAYKIR

Uludag University Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Chemistry

Supervisor: Prof. Dr. Mustafa TAVASLI

In this study, **10a-c** compounds were successfully synthesized starting from 9anthraldeyde in four steps attaching the 9 and 10 positions of anthracene 2-(4-(2pyridinyl)phenyl)vinyl and 4-R-phenyl [R: H (a), OMe (b) and CF₃ (c)] groups respectively. Compounds **10a-c** were characterizated by ¹H-NMR, ¹³C-NMR, ¹⁹F-NMR, ³¹P-NMR, FT-IR, Maldi-TOF, elemental analysis and HRMS.

TGA analysis indicated that **10a-c** exhibited a decomponsition temperature of 337, 348 and 351 °C. DSC analysis indicated that **10a-c** exhibited melting point of 207, 241 and 274 °C. Moreover **10a** and **10b** exhibited a glassy temperature of 70 and 58 °C also **10a** and **10b** cristallization at 143 °C and 165 °C. In dicholoromethane solution, **10a-c** gave very similar absorptions at λ_{max}^{abs} : 269, 298, 400 nm and slightly different emissions at λ_{max}^{ems} : 499, 505 ve 497 nm, respectively. Fluorescence quantum yields of **10a-c** were measured at % 57, % 38 and %57, resceptively. According to the CV measurements in dichloromethane; one irreversible peak at (E_{1/2}(ox)=1,38-1,50 V) due to anthracene unit and in acetonitrile two quasireversible peaks at E_{1/2}(ox)= 1,21 and 1,51 V; 1,16 and 1,48 V; 1,26 and 1,57 V respectively, were observed.

Key Words: Anthracene derivatives, organic light emitting materials, Suzuki Coupling, fluorescence

2012, xi + 76 pages.

ÖNSÖZ

Gerek tez kapsamındaki gerekse iş hayatındaki çalışmalarımı kolayca organize edebilmem için yol gösteren Danışman Hocam Prof. Dr. Mustafa Tavaslı' ya,

Çalışmalarım süresince 'OLED alt yapısının kurulması' başlıklı DPT projesinin imkanlarından yararlanmamı sağlayan MAM Kimya Enstitüsü yönetimine ve özellikle bu proje kapsamında birlikte çalıştığımız proje yürütücüsü, Dr. Figen Türksoy' a,

Laboratuvarda gerçekleştirdiğim sentez ve karakterizasyon aşamalarında gösterdiği fedakarlıklardan dolayı proje arkadaşım, Serhat Odabaş'a,

Tüm kütle analizlerinin alınmasında sık sık yardımlarını gördüğüm Dr. Nilüfer Erdem' e,

Dönüşümlü voltametri analizlerinde yardımcı olan Dr. Şerife Sarıoğlan'a,

TGA, DSC ve FT-IR spektrumlarının alınmasında yardımlarını gördüğüm Zekayi Korlu'ya,

Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü Organik Araştırma Laboratuvarındaki değerli hocalarım Dr. Meliha Çetin, Yeliz Faturacı'ya ve arkadaşlarım Burcu Büyükkoru ve Gökhan Kaplan' a ayrı ayrı teşekkür ederim.

Son olarak da, beni her zaman destekleriyle onurlandıran annem Fethiye Haykır, babam Hasan Haykır ve kardeşim Mustafa Haykır' a teşekkür ederim.

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
1.GİRİŞ	1
2. KAYNAK ÖZETLERİ	2
2.1. Antrasen Tabanlı OLED Malzemeleri	2
2.2. Mavi Işık Yayan Antrasen Tabanlı Moleküller	2
3. MATERYAL ve YÖNTEM	9
3.1. MATERYAL	9
3.1.1. Kullanılan kimyasal maddeler	9
3.1.2. Kullanılan cihazlar	10
3.2. YÖNTEM	. 11
3.2.1. Antrasen-9-yl(5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-yl)metanol (3) Sentezi:	11
3.2.2. 2-(10-Bromoantrasen-9-yl-metil)-5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-on (4	I)
Sentezi:	12
3.2.3. (E)-2-(4-(2-(10-bromoantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (7) Sentezi:	13
3.2.4. (E)-2-(4-(2-(10-fenilantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (10a) Sentezi:	14
3.2.5. (E)-2-(4-(2-(10-(4-metoksifenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (10b) Sentezi:	. 16
3.2.6. (E)-2-(4-(2-(10-(4-(triflorometil)fenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (10c)	
Sentezi:	17
3.3. Fotofiziksel Özelliklerin İncelenmesi	18
3.3.1. Mor Ötesi-Görünür Bölge (UV-Vis) Soğurmaları	18
3.3.2. Emisyon Spektrumları	19
3.3.3. Kuantum Verimi Ölçümleri	20
3.3.4. Dönüşümlü Voltametri ile Sentezlenen 10a-c Bileşiklerinin Elektrokimyasal	
Özeliklerinin İncelenmesi	24

İÇİNDEKİLER

3.3.5. Diferansiyel Taramalı Kalorimetri (DSC) ve Termal Gravimetrik Analiz (TGA)
Yöntemleri ile Sentezlenen 10a-c Bileşiklerinin Termal Özeliklerinin İncelenmesi
4. BULGULAR
4.1. Giriş
4.2. Hedef Moleküllerin Sentezi
4.3. Hedef Moleküllerin (10a-c) Fotofiziksel, Elektrokimyasal ve Termal Özelliklerinin
İncelenmesi
4.3.1. 10a-c Bileşiklerinin Mor Ötesi-Görünür Bölge (UV-Vis) Soğurmaları
4.3.2. 10a-c Bileşiklerinin Emisyon Spektrumları
4.3.3. 10a-c Bileşiklerinin Kuantum Verimleri
4.3.4. 10a-c Bileşiklerinin Elektrokimyasal Özellikleri
4.3.5. 10a-c Bileşiklerinin Termal Özellikleri
5. SONUÇ
KAYNAKLAR
EKLER
EK 1 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Absorbans-Konsantrasyon Eğrileri
EK 2 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Normalize Edilmiş ve İkincil Etkinin
Gözlendiği Emisyon Eğrileri41
EK 3 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Filtrelenmiş ve Normalize Edilmiş Emisyon
Eğrileri
EK 4 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Kuantum Verimi Hesaplamasında Kullanılan
(λ ^{abs} =360 nm) Soğurma Eğrileri
EK 5 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Kuantum Verimi Hesaplamasında Kullanılan
$(\lambda^{\text{exc}}=360 \text{ nm})$ Emisyon Eğrileri
EK 6 Bazı Kromoforların UV-Vis Soğurma Eğrileri
EK 7 Sentezlenen Bilesiklerin NMR Spektrumları
EK 8 Sentezlenen Bilesiklerin FT-IR Spektrumları
EK 9 (3), (4)-(5) Bilesik Karısımlarının ve (7)-(8) Bilesik Karısımlarının MALDI-TOF
Spektrumları
1

EK 10	ntezlenen 10a-c Bileşiklerine ait HRMS Spektrumları	67
EK 11	ntezlenen 10a-c Bileşiklerine ait TGA Termogramları	70
EK 12	ntezlenen Bileşiklerin DSC Analizleri	73

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

Simgeler	Açıklama
λ_{max}	Maksimum Dalga Boyu
3	Molar Absorpsiyon Katsayısı
φ _{PL}	Kuantum Verimi
η	Kırılma indisi
Kısaltmalar	Açıklama
OLED	Organik Işık Yayan Cihaz
UV-Vis	Morötesi-Görünür Bölge
NMR	Nükleer Manyetik Rezonans
FT-IR	Fourier Transform Infrared
HRMS	High Resolution Mass Spectrometry
MALDI-TOF	Matrix Assisted Laser Desorption\Ionisation-Time of
Flight	
TGA	Termal Gravimetrik Analiz
DSC	Diferansiyel Taramalı Kalorimetri
CV	Dönüşümlü Voltametri
FL	Fluorometri
ppm	Kimyasal kayma
g	Gram
L	Litre
М	Molarite
THF	Tetrahidrofuran

DMSO	Dimetilsülfoksit
CDCl ₃	Dötero Kloroform
DMF	N,N-dimetilformamid
DCM	Diklorometan
DFA	9,10-difenilantrasen
ACN	Asetonitril
NPD	N,N'-bis(naftalen-1-yl)-N,N'-bis(fenil)benzidin
S	Singlet
d	Dublet
dd	Dublet of dublet
t	Triplet
m	Multiplet
J	Eşleşme Sabiti
e.n.	Erime Noktası
0.8.	Oda Sıcaklığı
ems	Emisyon
abs	Absorpsiyon
E _{1/2} (ox)	Yarı dalga oksidasyon potansiyeli
exc	Excitation (Uyarılma)
İTK	İnce Tabaka Kromotografisi

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. Antrasen Molekülü1
Şekil 1. 2. Antrasen molekülü kullanılarak tasarlanan OLED cihaz yapısı (Adachi ve
ark. 1988)1
Şekil 2. 1. (5) numaralı bileşiğin sentezi (Danel ve ark. 2002)
Şekil 2. 2. (8) numaralı bileşiğin sentezi (Benmansour ve ark. 2003)
Şekil 2. 3. (13) numaralı bileşiğin sentezi (Kim ve ark. 2005)
Şekil 2. 4. (16) numaralı bileşiğin sentezi (Pu ve ark. 2010)
Şekil 2. 5. (25) numaralı bileşiğin sentezi (Huang ve ark. 2011)
Şekil 2. 6. (28) numaralı bileşiğin sentezi (Chen ve ark. 2012)
Şekil 2. 7. Tez Kapsamında Sentezlenmesi Tasarlanan Antrasen Türevleri
Şekil 3. 1. Antrasen-9-yl(5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-yl)metanol11
Şekil 3. 2. 2-(10-Bromoantrasen-9-yl-metil)-5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-on
Şekil 3. 3. (E)-2-(4-(2-(10-bromoantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin
Şekil 3. 4. (E)-2-(4-(2-(10-fenilantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin
Şekil 3. 5. (E)-2-(4-(2-(10-(4-metoksifenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin16
Şekil 3. 6. (E)-2-(4-(2-(10-(4-(triflorometil)fenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin 17
Şekil 3. 7. (10a-c) Bileşiklerin UV-Vis Soğurma (ε) Eğrileri
Şekil 3. 8. Normalize edilmiş ve sırasıyla 401 nm, 401 nm, 399 nm'de uyarılmış 10a,
10b ve 10c bileşiklerinin PL Grafikleri20
Şekil 3. 9. (10a) Bileşiğine ait Absorbans - İntegre Edilmiş Emisyon Alan Eğrisi 22
Şekil 3. 10. (10b) Bileşiğine ait Absorbans - İntegre Edilmiş Emisyon Alan Eğrisi 22
Şekil 3. 11. (10c) Bileşiğine ait Absorbans - İntegre Edilmiş Emisyon Alan Eğrisi 23
Şekil 3. 12. (DFA)-Standart için Absorbans–İntegre Edilmiş Emisyon Alanı Eğrisi 23
Şekil 3. 13. (10a, 10b, 10c) Bileşiklerinin 50 mV/s tarama hızında ve ACN çözücüsü
içerisinde alınan voltamogramı
Şekil 3. 14. (10a, 10b, 10c) Bileşiklerinin 25 mV/s tarama hızında ve DCM çözücüsü
içerisinde alınan voltamogramı
Sekil 4. 1. Hedeflenen Moleküller

Şekil 4. 2. Hedef Moleküllerin (10a-c) Sentez Yöntemi	27
Şekil 4. 3. (3) numaralı Bileşiğin Sentezi	28
Şekil 4. (4) ve (5) Numaralı Bileşiklerin Sentezi	29
Şekil 4. 5. (4) numaralı Bileşiğin Elde Edilmesinde Kullanılan İkinci Yol	29
Şekil 4. 6. (7) ve (8) Numaralı Bileşiklerin Sentezi	30
Şekil 4. 7. (10a, 10b ve 10c) Numaralı Bileşiklerin Sentezi	32
Şekil 1. 10a Bileşiğine ait $\varepsilon \rightarrow C$ Eğrisi	40
Şekil 2. 10b Bileşiğine ait $\varepsilon \rightarrow C$ Eğrisi	40
Şekil 3. 10c Bileşiğine ait $\varepsilon \rightarrow C$ Eğrisi	40
Şekil 4. 10a için 528 ve 596 nm'de Gözlenen İkincil Etki Emisyon Eğrileri	41
Şekil 5. 10b için 528 ve 600 nm'de Gözlenen İkincil Etki Emisyon Eğrileri	41
Şekil 6. 10c için 534 ve 616 nm'de Gözlenen İkincil Etki Emisyon Eğrileri	41
Şekil 7. 10a Bileşiği için Filtrelenmiş (370 nm) ve Normalize Edilmiş Emisyon Eğ	risi
	42
Şekil 8. 10b Bileşiği için Filtrelenmiş (370 nm) ve Normalize Edilmiş Emisyon Eğ	ģrisi
	42
Şekil 9. 10c Bileşiği için Filtrelenmiş (370 nm) ve Normalize Edilmiş Emisyon Eğ	risi
	42
Şekil 10. 10a için 7×10 ⁻⁷ -6×10 ⁻⁶ M Konsantrasyon Aralığındaki Soğurma Eğrileri	43
Şekil 11. 10b için 6×10^{-7} - 4×10^{-6} M Konsantrasyon Aralığındaki Soğurma Eğrileri	43
Şekil 12. 10c için 9×10 ⁻⁷ -5×10 ⁻⁶ M Konsantrasyon Aralığındaki Soğurma Eğrileri	43
Şekil 13. 10a için 7×10^{-7} - 6×10^{-6} M Konsantrasyon Aralığındaki Emisyon Eğrileri	44
Şekil 14. 10b için 6×10^{-7} - 4×10^{-6} M Konsantrasyon Aralığındaki Emisyon Eğriler	i 44
Şekil 15. 10c için 9×10^{-7} - 5×10^{-6} M Konsantrasyon Aralığındaki Emisyon Eğrileri	44
Şekil 16. İzole Antrasen Molekülünün UV-Vis Soğurma Eğrisi	45
Şekil 17. Difenilantrasen Molekülünün UV-Vis Soğurma Eğrisi	45
Şekil 18. 4-(piridin-2-yl)benzaldehit Molekülünün UV-Vis Soğurma Eğrisi	45
Şekil 19. (3) Numaralı bileşiğe ait ¹ H-NMR spektrumu	46
Şekil 20. (3) Numaralı bileşiğe ait ³¹ P-NMR spektrumu	47
Şekil 21. (4) ve (5) Numaralı bileşiklere ait ¹ H-NMR spektrumu	48

Şekil	22. (4) ve (5) Numaralı bileşiklere ait ³¹ P-NMR spektrumu	. 49
Şekil	23. (7) ve (8) Numaralı bileşiklere ait ¹ H-NMR spektrumu	. 50
Şekil	24. (10a) Numaralı bileşiğe ait ¹ H-NMR spektrumu	. 51
Şekil	25. (10a) Numaralı bileşiğe ait ¹³ C-NMR spektrumu	. 52
Şekil	26. (10b) Numaralı bileşiğe ait ¹ H-NMR spektrumu	. 53
Şekil	27. (10b) Numaralı bileşiğe ait ¹³ C-NMR spektrumu	. 54
Şekil	28. (10c) Numaralı bileşiğe ait ¹ H-NMR spektrumu	. 55
Şekil	29. (10c) Numaralı bileşiğe ait ¹³ C-NMR spektrumu	. 56
Şekil	30. (10c) Numaralı bileşiğe ait ¹⁹ F-NMR spektrumu	. 57
Şekil	31. (3) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu	. 58
Şekil	32. (4) ve (5) Numaralı bileşiklere ait FT-IR spektrumu	. 59
Şekil	33. (7) ve (8) Numaralı bileşiklere ait FT-IR spektrumu	. 60
Şekil	34. (10a) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu	. 61
Şekil	35. (10b) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu	. 62
Şekil	36. (10c) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu	. 63
Şekil	37. (3) Numaralı Bileşiğe ait MALDI-TOF Spektrumu	. 64
Şekil	38. (4) ile (5) Numaralı Bileşiklere ait MALDI-TOF Spektrumları	. 65
Şekil	39. (7) ile (8) Numaralı Bileşiklerine ait MALDI-TOF Spektrumları	. 66
Şekil	40. (10a) Bileşiğine ait HRMS Spektrumu	. 67
Şekil	41. (10b) Bileşiğine ait HRMS Spektrumu	. 68
Şekil	42. (10c) Bileşiğine ait HRMS Spektrumu	. 69
Şekil	43. (10a) Bileşiğine ait TGA Termogramı	. 70
Şekil	44. (10b) Bileşiğine ait TGA Termogramı	. 71
Şekil	45. (10c) Bileşiğine ait TGA Termogramı	. 72
Şekil	46. (4) ile (5) Numaralı Bileşiklere ait DSC Analizi	. 73
Şekil	47. (7) ile (8) Numaralı Bileşiklere ait DSC Analizi	. 73
Şekil	48. (10a) Bileşiğine ait DSC Analizi (İlk Ölçüm)	. 74
Şekil	49. (10a) Bileşiğine ait DSC Analizi (İkinci Ölçüm)	. 74
Şekil	50. (10b) Bileşiğine ait DSC Analizi (İlk Ölçüm)	. 75
Şekil	51. (10b) Bileşiğine ait DSC Analizi (İkinci Ölçüm)	. 75
Şekil	52. (10c) Bileşiğine ait DSC Analizi (İlk Ölçüm)	. 76
	vi	

Şekil 53. (10c) Bileşiğine ait DSC Analiz	ri (İkinci Ölçüm)76
---	---------------------

1.GİRİŞ

Antrasen molekülü; üç benzen halkasının lineer olarak birleşmesiyle oluşmuş, aromatik çok halkalı bileşikler (naftalin vb.) grubunda yer almakta olup benzen halkasının verdiği tüm reaksiyonları vermektedirler (Bruice P.Y., 2003). Bu sebepten dolayı antrasen ve türevleri (Şekil 1.1); boya, pigment, lüminofor, katalizör, monomer, antioksidant ve fotoresist maddelerin üretiminde sıkça kullanılmaktadırlar (Slitikov ve ark, 2010).

Şekil 1. 1. Antrasen Molekülü

Lüminofor olarak kullanılan antrasen türevleri; lazer, sensör ve ışık yayıcı cihazların (LED) tasarımında anahtar rolü oynamaktadır. Mükemmel elektrolüminesans (EL), fotolüminesans (PL) ve elektrokimyasal özellikleri nedeni ile OLED (Organik Işık Yayan Diyotlar, Şekil 1.2) araştırmalarında da ışık yayan katman ya da elektron/hole taşıyıcı katman olarak antrasen tabanlı bileşikler dikkat çekmektedir (Huang ve ark. 2011).

Şekil 1. 2. Antrasen molekülü kullanılarak tasarlanan OLED cihaz yapısı (Adachi ve ark. 1988)

Bizde bu çalışmamızda; antrasen tabanlı moleküllerin tasarımını, sentezini, karakterizasyonu, fotofiziksel, elektrokimyasal ve termal özelliklerini incelemek üzere tez konusu olarak seçtik.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

2.1. Antrasen Tabanlı OLED Malzemeleri

OLED'ler, Tang ve ark.' nın (1987) çok katmanlı organik ışık yayıcı diyot çalışmalarından bu yana, gelecek vaat etmekte olup, renkli ekran yapımında ya da aydınlatma alanlarında yoğun ilgi görmektedir. Renkli ekran yapımı için üç temel renk gereklidir ve bu gereksinimi karşılaşmak için birçok yeni organik malzemeler geliştirilmektedir (Tao ve ark. 2006). Bu üç temel rengin arasından, kırmızı ve yeşil renkte ışık yayan organik malzemeler diyot yapımı için yeterli özelliklere [Yüksek $\phi_{PL/EL}$ (Wu ve ark. 2009), kristallenmeyen amorf yapı (Shen ve ark. 2004), iyi film oluşturma özelliği (Han ve ark. 2006), kararlı elektrokimyasal özellik (Thangthong ve ark. 2012), renk saflığı (Ye ve ark. 2010)] sahip iken, mavi renkte ışık yayan organik malzemelere hala ihtiyaç duyulmaktadır (Mu ve ark. 2008).

2.2. Mavi Işık Yayan Antrasen Tabanlı Moleküller

Antrasen ilk çalışılan ve mavi ışık yayan organik moleküldür (Kalinowski 1981). Yapılan çalışmalarda, antrasenin ince film halindeki elektrolüminesans özelliği incelenirken, kararsız amorf yapıya sahip olduğu ve π - π istiflenmesinden dolayı (moleküller arası etkileşim) kristallendiği ortaya konulmuştur (Chen ve ark. 1997). Bu durum OLED' ler de pürüzlü yüzey oluşturduğu için akım sızıntısına neden olmaktadır. Antrasenin 9- ve 10- pozisyonlarına hacimli aril grupları takılarak bu tür sorunları bertaraf edilmeye çalışılmıştır (Wee ve ark. 2011). Ayrıca takılan grupların elektron salıcı olması durumunda sentezlenen antrasen bileşikleri, OLED' ler de hole taşıyıcı olarak; elektron çekici olması durumunda ise, OLED' ler de elektron taşıyıcı olarak kullanılmasına imkan vermektedir (Chen ve ark. 2012). Her iki özellikteki antrasen türevleri ışık yayıcı organik moleküller olarak kullanılabilmektedir.

Bu çerçevede Danel ve ark. (2002)' nın yayımladığı makalede hacimli aril grubu içeren ve hole taşıyıcı özellik gösteren antrasen türevleri kapsamında (5) numaralı bileşiği sentezlemişlerdir. İzledikleri sentez aşamaları sırasıyla; ilk olarak 1,4-dibromobenzen n-BuLi ile etkileştirildikten sonra 2-tert-bütilantrakinon (1) ile reaksiyona sokulmuştur.

Elde edilen ham ürün (2); KI, sodyum hipofosfit monohidrat ve AcOH karışımı ile etkileştirilerek (3) numaralı bileşik sentezlenmiştir. Daha sonra; (3) ile N-fenilnaftalen-1-amin bileşikleri Buchwald-Hartwig Kenetlenme reaksiyonuna sokularak (5) numaralı bileşik elde edilmiştir (Şekil 2.1). Sentezlenen (5) numaralı molekülün; 410 °C' de termal olarak kararlı ve 142 °C' de camsı geçiş sıcaklığına sahip olduğu gözlemlenmiş olup; diklorometan çözücüsü içeresinde λ_{max}^{abs} : 398, 380, 360, 303, 263 nm' de soğurduğu ve λ_{max}^{ems} : 472 nm' de (mavi renk) %62 verimle ışıma yaptığı bulunmuştur.

Şekil 2. 1. (5) numaralı bileşiğin sentezi (Danel ve ark. 2002)

Benmansour ve ark. (2003)' nın yayımladığı makalede hacimli aril grubu içeren ve hole taşıyıcı özellik gösteren antrasen türevleri kapsamında (8) numaralı bileşiği sentezlemişlerdir. 9-bromoantrasen (6), bis(pinakolato)diboron (7) ile standart Suzuki kenetlenmesi reaksiyonuna sokularak hacimli antrasen (8) molekülünü sentezlemişlerdir (Şekil 2.2). Sentezlenen (8) numaralı molekülün; 440 °C' de termal olarak kararlı ve 82 °C' de camsı geçiş sıcaklığına sahip olduğu gözlemlenmiş olup; kloroform çözücüsü

içeresinde λ_{max}^{abs} : 351, 372, 390 nm' de soğurduğu ve λ_{max}^{ems} : 430 nm' de (mavi renk) %60 verimle ışıma yaptığı bulunmuştur.

Şekil 2. 2. (8) numaralı bileşiğin sentezi (Benmansour ve ark. 2003)

Kim ve ark. (2005) ise, hacimli aril grubu içeren antrasen türevleri kapsamında (13) numaralı bileşiği sentezlemişlerdir. İzledikleri sentez aşamaları sırasıyla; 9,10dibromoantrasen (9), n-BuLi ve trietilborat reaktifleri ile etkileştirilerek önce antrasen diboronik asit (10) elde edilmiştir. Daha sonra elde edilen (10) numaralı bileşik 4bromobenzofenon (11) ile standart Suzuki kenetlenme reaksiyonuna sokularak (12) numaralı bileşik sentezlenmiştir. En son olarak (12) numaralı bileşik benzilmagnezyum klorür ile Grignard reaksiyonuna, ardı sıra p-toluen sülfonik asid ile dehidrasyonu sonucu (13) numaralı hacimli bileşik sentezlenmiştir (Şekil 2.3). Teorik hesaplamalar; (13) numaralı molekülde 9,10- pozisyonundaki fenil gruplarının düzlemsel antrasen birimine dik, vinile bağlı fenil gruplarının da birbirine dik olduğunu göstermiştir. Bu durum (13) numaralı bileşikte bir hacim meydana getirerek molekül içi enerji transferini kolaylaştıracağını düşündürmüştür. Molekül (13); 410 °C' de termal olarak kararlı ve DSC sonuçlarına göre, 250 °C' ye kadar herhangi bir erime geçiş sıcaklığı (T_m) gözlemlenmiş olup, kloroform çözücüsü içerisinde λ_{max}^{abs} : 310, 362, 381, 402 nm' de soğurduğu; 310 ve 402 nm' ler de yapılan uyarılmalar da, λ_{max}^{ems} : 438 nm' de mavi ışıma yaptığı bulunmuştur.

Şekil 2. 3. (13) numaralı bileşiğin sentezi (Kim ve ark. 2005)

Pu ve ark. (2010) hacimli aril grubu içeren ve hole taşıyıcı özellik gösteren antrasen türevleri kapsamında (16) numaralı bileşiği sentezlemişlerdir. Bunun için; 9,10-bis(4-(fenilamino)fenil)antrasen (14) ile 3-iyodobenzofuran (15) bileşikleri Buchwald-Hartwig Kenetlenme reaksiyonuna sokulmuştur (Şekil 2.4). (16) numaralı bileşik; DSC sonuçlarına göre oldukça yüksek camsı geçiş sıcaklığına (147 °C) ve 511 °C' de termal kararlılığa sahip olup; kloroform çözücüsü içeresinde λ_{max}^{abs} : 253, 260, 293, 301, 315, 361, 379, 398 nm' de soğurduğu ve λ_{max}^{ems} : 483 nm'de (OLED' ler de geleneksel hole taşıyıcı NPD' den daha yüksek hole taşıma özelliğine sahiptir.) %87 verimle mavi ışıma yaptığı bulunmuştur.

Şekil 2. 4. (16) numaralı bileşiğin sentezi (Pu ve ark. 2010)

Huang ve ark. (2011) hacimli aril grubu içeren ve hem hole taşıyıcı hem de elektron taşıyıcı özelliği gösteren antrasen türevleri kapsamında (25) numaralı bileşiği sentezlemişlerdir. İzledikleri sentez aşamaları sırasıyla; 9-bromoantrasen (17), n-Buli ve triisopropilborat reaktifleri ile etkilestirilerek önce 9-antrasen boronik asit (18) elde edilmiştir. Daha sonra; (18) numaralı bileşik 4-bromo-1-iyodobenzen (19) ile (20)'ye, ardından da (20) ile (21), (22)'ye standart Suzuki Kenetlenme reaksiyonları sonucu dönüştürülmüştür. (22) numaralı bileşik, NBS ile (23)'ye dönüştürüldükten sonra, (24) ile standart Suzuki kenetlenme reaksiyonu sonucunda (25) numaralı bilesik elde edilmiştir (Sekil 2.5). (25) numaralı moleküle; antrasenin 9- pozisyonuna trifenilamin içeren grup takılarak hole taşıyıcı ve 10-pozisyonuna ise benzimidazol içeren grup takılarak elektron taşıyıcı özellik verilmiştir. (25) numaralı molekülün; 519.7 °C' de termal olarak kararlı ve DSC sonuçlarına göre herhangi bir camsı geçiş sıcaklığına sahip olmadığı gözlemlenmiş olup, diklorometan çözücüsü içeresinde λ_{max}^{abs} : 315, 357, 377, 397 nm' de soğurduğu ve λ_{max}^{ems} : 498 nm' de (şu ana kadar literatürde sunulmuş tekkatmanlı OLED cihazları arasında en iyi elektrolüminesans özelliğine sahip mavi ışık yayan cihaz) %82 verimle ışıma yaptığı bulunmuştur.

Şekil 2. 5. (25) numaralı bileşiğin sentezi (Huang ve ark. 2011)

Chen ve ark. (2012) hacimli aril grubu içeren ve hole taşıyıcı özellik gösteren antrasen türevleri kapsamında (28) numaralı bileşiği sentezlemiştir. Bunun için; karbazol türevi (26) n-BuLi ile etkileştirildikten sonra 2-tert-bütilantrakinon (27) ile reaksiyona sokulmuştur. Elde edilen ham ürün; KI, sodyum hipofosfit monohidrat ve AcOH karışımı ile etkileştirilerek (28) numaralı bileşik (Şekil 2.6) sentezlenmiştir. Moleküldeki karbazol birimlerinde bulunan tert-bütil grupları π - π etkileşimini azaltarak EL cihaz performansını arttırmıştır. (28) numaralı bileşik; 505 °C' de termal olarak kararlı ve DSC sonuçlarına göre 220 °C' de camsı geçiş sıcaklığına sahip olup; toluen çözücüsü içerisinde λ_{max}^{abs} : 295 nm' de soğurduğu ve λ_{max}^{ems} : 436 nm' de %91 verimle ışıma yaptığı (şu ana kadar literatürde sunulmuş 2-tert-bütil içeren antrasen molekülleri arasında en yüksek fotolüminesans kuantum verimine sahip mavi ışık yayan molekül) bulunmuştur.

Şekil 2. 6. (28) numaralı bileşiğin sentezi (Chen ve ark. 2012)

Bu tez kapsamında; literatürdeki bilgiler göz önünde bulundurularak, hem hole taşıyıcı hem de elektron taşıyıcı özellik göstermesi muhtemel hacimli antrasen türevleri (**10a**, **10b**, **10c**) tasarlandı.

Şekil 2. 7. Tez Kapsamında Sentezlenmesi Tasarlanan Antrasen Türevleri

3. MATERYAL ve YÖNTEM

3.1. MATERYAL

3.1.1. Kullanılan kimyasal maddeler

5,5-Dimetil-1,3,2-dioksafosforinan-2-on, %96, Sigma Aldrich

9-Antrasenkarboksaldehit, purum for fluorescence, Fluka

Trietilamin, %99,5, Sigma Aldrich

Fosfortribromür, %99, Sigma Aldrich

Sodyum hidrür, dry, %95, Sigma Aldrich

4-(2-piridil)-benzaldehit, %99, Sigma Aldrich

Fenilboronik asit, %98+, Acros Organics

4-Metoksifenilboronik asit, Sigma Aldrich

4-(Triflorometil)benzenboronik asit, %98, Alfa Aesar

Tetrakis(trifenil-fosfin)paladyum(0), %99, Sigma Aldrich

Sodyum sülfat, susuz, Sigma Aldrich

Sodyum karbonat, susuz, MERCK

Tetrabutilamonyum perklorat, purum, \geq % 98, Fluka

Tetrabutilamonyum heksaflorofosfat, Sigma Aldrich

n-Hekzan puriss, Diklorometan, Tetrahidrofuran, Etanol, Dietil eter, Sigma Aldrich

Toluen, extra pure, MERCK

Asetik asit, %100, extra pure,

Aseton puriss, Riedel-de Haen

Etil asetat, Metanol, Carlo Erba

Asetonitril, HiperSolv for HPLC, BDH

Kloroform-D1, 0,03 Vol % TMS, MERCK

Dimetilsülfoksit-d6, 99,5 Atom % D, AKMAR Chemicals

3.1.2. Kullanılan cihazlar

a) ¹H-NMR spektrumları Bruker-Spectrospin Avance DPX 500 MHz spektrofotometresi ile alındı.

b) FT-IR spektrumları Perkin Elmer Instruments, One Spektrofotometresi ile alındı.

c) Görünür bölge spektrumları Shimadzu UV-1650PC- UV-vis spektrofotometresi ile alındı.

d) Sentezlenen bileşiklerin erime noktaları tayini Perkin Elmer, Jade DSC cihazı ile yapıldı.

e) Sentezlenen bileşiklerin kütle spektrumları BRUKER, MALDI-TOF-microflex ve LC-TOF- MICRO-TOF II cihazları ile alındı.

 f) Sentezlenen bileşiklerin emisyon spektrumları HORIBA JOBINYVON, Fluorolog TCSPC Fluoresans Spektrofotometresi ile alındı.

g) Sentezlenen bileşiklerin termal gravimetrik analiz termogramları Perkin Elmer Thermogravimetric Analyzer Pyris 1 TGA cihazı ile alındı.

 h) Sentezlenen bileşiklerin dönüşümlü voltametrileri Gamry Instrument Referans 600 cihazı kullanılarak alındı.

3.2. YÖNTEM

TOF-MS

3.2.1. Antrasen-9-yl(5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-yl)metanol (3) Sentezi:

Şekil 3. 1. Antrasen-9-yl(5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-yl)metanol

5,5-Dimetil-1,3,2-dioksafosforinan-2-on (2) (1.65 g, 11mmol) kuru toluen (25 mL) içerisinde çözündükten sonra azot atmosferi altında trietilamin (0.85 mL, 5.5 mmol) ve 9-antraldehit (1) (2.5 g, 12 mmol) oda sıcaklığında eklendi ve reaksiyon 3 saat devam ettirildi. Reaksiyon sonucu meydana gelen sarı renkli çökelek süzüldü ve toluen ile yıkandı. Şekil 3.1' de gösterilen krem rengi katı (3) (3-1.95g, %60) CH₂Cl₂-Toluen (1/1) karışımı ile kristallendirilerek saf olarak elde edildi.

3	$C_{20}H_{21}O_4P$
Verim	1,95 g (5,47 mmol, %60)
e.n.	176-178 °C (Lit. 166-168°C) (Swamy ve ark., 2007)
FT-IR	(KBr): $v [cm^{-1}] = 3276 cm^{-1}$, 1462 cm ⁻¹ , 1248 cm ⁻¹ , 1198 cm ⁻¹ , 1082 cm ⁻¹
¹ H-NMR	(500MHz, CDCl ₃): δ= 0.97, 0.32 (2s, 6 H, 2 CH ₃), 3.24, 2.96 (2dd→t, J =
	10, 10 Hz, 2 H, OCH _A H _B birinci grup), 3.82, 3.69 ($2dd \rightarrow t$, J = 10, 10 Hz,
	2 H, OCH _A H _B diğer grup), 6.74 (d, 1 H, J_{P-H} = 10 Hz, PCH), 7.47-9.06
	(m, 9 H, ArH)
³¹ P-NMR	(202 MHz, DMSO-d ₆): δ= 14.45 (Lit. 16,9)
MALDI-	$[M^+](m/z) =$ Hesaplanan: 356.11

Bulunan: 356.00

3.2.2. 2-(10-Bromoantrasen-9-yl-metil)-5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-on (4) Sentezi:

Şekil 3. 2. 2-(10-Bromoantrasen-9-yl-metil)-5,5-dimetil- $2\lambda^5$ -1,3,2-dioksafosfinan-2-on

(3) (1.5 g, 4.2 mmol) susuz CH₂Cl₂ (33 mL) içerisine azot atmosferi altında eklendikten sonra buz banyosu ile 0 °C' ye getirilmiş reaksiyon ortamına yaklaşık 15 dk periyodunda damla damla fosfor tribromür (1.2 mL, 12.6 mmol) ilave edilerek 30 dk 0 °C' de reaksiyon devam ettirilirmiştir. Reaksiyon sıcaklığı 30 dk sonra buz banyosu kaldırılarak oda sıcaklığına getirilip 12 saat sonra, reaksiyon tamamlanır. Karışıma gaz çıkışı bitene kadar soğuk su eklenerek reaksiyon sonlandırılır, CH₂Cl₂ ile ekstrakte edilir ve H₂O (20 mL × 2) ile yıkanan organik faz susuz Na₂SO₄ kullanılarak kurutulur ve çözücüsü uçurulur. Şekil 3.2' de gösterilen sarı renkteki katı (4) ve (5), hekzan/etilasetat/asetikasit (8:2:0.1) çözücü sisteminde hazırlanan kolon kromotografisi ile 2:1 oranında saflaştırılarak; (5) bromsuz (0.8 g) ve (4) bromlu (0.4 g) olarak karışım halinde elde edilir.

 $4, 5 C_{20}H_{20}O_3PBr, C_{20}H_{21}O_3P$

Verim 0,4 g (0,95 mmol), 0,8 g (2,35 mmol)

DSC (e.n.) 167,4 °C, 148,12 °C

FT-IR (KBr): $v [cm^{-1}] = 3434 cm^{-1}$, 2961 cm⁻¹, 1797 cm⁻¹ (z), 1475 cm⁻¹, 1260 cm⁻¹, 1061 cm⁻¹ (EK 7 Şekil 32)

¹**H-NMR** (4) (500MHz, CDCl₃): δ = 0.73, 0,35 (s, 6H, 2 CH3), 3.195 (dd, 2H, ²J_{H-H} = 4, ³J_{P-H} = 15), 3.945 (dd, 2H, ²J_{H-H} = 4, ³J_{P-H} = 11 2OCH₂), 4.27 (d, J_{P-H}= 23 Hz, 2H, PCH₂), 7.43-7.4 (m, 4H), 8.25 (d, 2H), 8,54 (d,

2H)
(5)
$$(500MHz, CDCl_3): \delta = 0.74, 0.25$$
 (s, 6H, 2CH₃), 3.085 (dd, 2H, ²J_{H-H} = 3, ³J_{P-H} = 14, 3.86 (dd, 2H, ²J_{H-H} = 4, ³J_{P-H} = 11, 2OCH₂), 4.29 (d, J_{P-H} = 23 Hz, 2H, PCH₂), 7.56-7.48(m, 4H), 7.93 (d, 2H), 8.23 (d, 2H), 8.36 (s, 1H)
³¹P-NMR (202 MHz, CDCl₃): $\delta = 21.27, 21.05$ [Lit. 20.3(4) için]
MALDI- [M⁺](m/z) = Hesaplanan: 418.03 (4), 340.12 (5)
Bulunan: 418.436 (4), 339.883 (5)

3.2.3. (E)-2-(4-(2-(10-bromoantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (7) Sentezi:

Şekil 3. 3. (E)-2-(4-(2-(10-bromoantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin

NaH (0.296, 12.21 mmol) ve kuru THF (60 mL) azot altında eklenerek meydana gelen süspansiyona 0 °C'de (4) : (5) (1.2 g, 0.4 g / 0.95 mmol: 0.8 g / 2.35 mmol) karışımı eklenip 30 dk karıştırılır. 4-(piridin-2-yl)benzaldehit (6) (0.45 g, 2.44 mmol) 0 °C' de reaksiyon karışımına eklenerek oda sıcaklığında 12 saat devam ettirilir. Reaksiyon soğuk su ile sonlandırılır (40 mL) ve dietileterde (3×30 mL) ekstakte edilir. Organik faz karışımı H₂O ile yıkanarak susuz Na₂SO₄ kullanılarak kurutulur ve çözücüsü uçurulur. Şekil 3.3' de gösterilen sarı renkteki katı (7) ve (8), hekzan/etilasetat (7:1) çözücü sisteminde hazırlanan kolon kromotografisi ile saflaştırılarak; bromlu ve bromsuz olarak karışım halinde elde edilir. Daha iyi bir ayırım elde etmek amacıyla, karışım birkaç defa hekzan ya da etanol içerisinde kristallendirilirek, sarı renkte 1:3 oranındaki (8) bromsuz (0,125 g) ve (7) bromlu (0,375 g) karışım elde edilir.

7, 8
$$C_{20}H_{18}BrN, C_{27}H_{19}N$$
Verim0,375 g (0,85 mmol), 0,125 g (0,35 mmol)

DSC (e.n.) 171,42 °C, 146,17 °C

FT-IR (KBr): $v [cm^{-1}] = 3047 cm^{-1}$, 1341 cm⁻¹, 965 cm⁻¹ (EK 7 Şekil 33)

- ¹H-NMR (7) (500MHz, CDCl₃): δ = 6.95 (d, 1H, J = 16.5, C=CH), 7.92 (d, 1H, J = 16.5, CH=C), 8.74 (s, 1H, J = 5, NCH), 8.59 (d, 2H, J = 8.5), 8.38 (d, 2H, J= 8.5), 8.11 (d, 2H, J= 8.5), 7.81-7.77 (m, 4H), 7.61 (t, 2H), 7.52-7.47 (m, 2H), 7.29-7.26 (m, 1H) (8) (500MHz, CDCl₃): δ = 7.01 (d, 1H, J = 16.5, C=CH), 8.01 (d, 1H, J = 16.5, CH=C), 8.74 (s, 1H, J = 5, NCH), 8.59 (d, 2H, J = 8.5), 8.38 (d, 2H, J= 8.5), 8.11 (d, 2H, J= 8.5), 7.81-7.77 (m, 4H), 7.61 (t, 2H), 7.52-7.47 (m, 2H), 7.29-7.26 (m, 1H), 8.41 (s, 1H) MALDI- [M⁺](m/z) = Hesaplanan: 435.06 (7), 357.15 (8) Bulunan: 435.367 (7), 356.913 (8)
- 3.2.4. (E)-2-(4-(2-(10-fenilantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (10a) Sentezi:

10a

Şekil 3. 4. (E)-2-(4-(2-(10-fenilantrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin

(7) : (8) (0.5 g; 0.85 mmol bromlu-0.35 mmol bromsuz) ve fenilboronik asit (9a) (0.167g, 1.375mmol) reaktifleri toluen:etanol (11:4) mL çözücü sistemi içerisinde oda sıcaklığında çözünmesi sağlanır ve degas edilir. Reaksiyon ortamına 2 M Na₂CO₃ çözeltisinden 4,2 ml eklenir ve degas işlemine devam edilir. Son olarak %5 oranında Pd[PPh₃]₄ (79 mg, 0.068 mmol) eklenir (110 °C, 48 s, reflaks) standart suzuki kenetlenmesi reaksiyonuna tabi tutulur. Reaksiyon karışımı ayırma hunisine alınarak, organik faz (3×50 mL) diklorometan ile ekstrakte edilir. Organik faz karışımı H₂O ile yıkanarak susuz Na₂SO₄ kullanılarak kurutulur ve çözücüsü uçurulur. Şekil 3.4' de gösterilen katının (10a) saflaştırılması için, ilk olarak; hekzan/etilasetat (3:1), daha sonra hekzan/diklorometan (2:1) çözücü sisteminde hazırlanan kolon kromotografisi

uygulanır ve oldukça fazla oranda ayırım sağlanır. DSC kullanılarak erime noktası belirlenen bileşiğin, 185 °C' de izotermal olarak yapılan süblimasyon işleminin iki defa tekrarlanmasıyla yeşil renkteki (**10a**-0.29 g, %73) katı saf bir şekilde elde edilir.

10a	C ₃₃ H ₂₃ N
Verim	0,29 g (0,67 mmol, %73)
DSC (e.n.)	207 °C
FT-IR	(KBr): $v [cm^{-1}] = 3053 cm^{-1}$, 1620 cm ⁻¹ , 1585 cm ⁻¹ , 968 cm ⁻¹ , 699 cm ⁻¹
¹ H-NMR	(500MHz, CDCl ₃): δ= 7.04 (d, 1 H, J = 16.5, C=CH), 8.06 (d, 1 H, J =
	16.5, CH=C), 7.26 (t, 1 H, J = 6), 8.743 (d, 1 H, J = 5, NCH), 7.82-7.77
	(m, 4 H), 7.36 (t, 2 H, J =8), 8.44 (d, 2 H, J = 8, $ArH_{1,8}/ArH_{4,5}$), 8.12 (d,
	2 H, J = 8, $ArH_{1,8}/ArH_{4,5}$), 7.48-7.44 (m, 4 H, $ArH_{2,7,6,3}$), 7.68 (d, 2 H, J
	= 8), 7.59-7.54 (m, 3 H)
¹³ C-NMR	(125MHz, CDCl ₃): δ= 156.27, 148.72, 139.03, 138.52, 138.01, 137.15,
	136.82, 132.6, 131.29, 130.06, 129.4, 128.39, 127.57, 127.47, 127.35,
	127.14, 126.36, 126.04, 125.28, 125.13, 122.43, 121.02 (EK 7 Şekil
	25)
Elementel	$C_{33}H_{23}N$ (433,54); hesaplanan C: %91,42 H: %5,35 N: %3,23; bulunan
Analiz	C: %89,90 H: %5,44 N: %3,42
HRMS	Hesaplanan $([M+H]^+)(m/z) = 434,1903;$
	Bulunan $([M+H]^+)(m/z) = 434,1889$; hata= 3,3 ppm

3.2.5. (E)-2-(4-(2-(10-(4-metoksifenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (10b) Sentezi:

Şekil 3. 5. (E)-2-(4-(2-(10-(4-metoksifenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin

(7) : (8) (0.5 g; 0.85 mmol bromlu-0.35 mmol bromsuz) ve 4-metoksifenilboronik asit (9b) (0.208 g, 1.372 mmol) reaktifleri toluen:etanol (17:5) mL çözücü sistemi içerisinde oda sıcaklığında çözünmesi sağlanır ve degas edilir. Reaksiyon ortamına 2 M Na₂CO₃ 4.2 mL eklenir ve degas işlemine devam edilir. Son olarak %5 oranında Pd[PPh₃]₄ (79 mg, 0.068 mmol) eklenir (110 °C, 48 s, reflaks) standart suzuki kenetlenmesi reaksiyonuna tabi tutulur. Reaksiyon karışımı ayırma hunisine alınarak, organik faz (3×50 ml) diklorometan ile ekstrakte edilir. Organik faz karışımı H₂O ile yıkanarak susuz Na₂SO₄ kullanılarak kurutulur ve çözücüsü uçurulur. Şekil 3.5' de gösterilen katının (10b) saflaştırılması için, hekzan/etilasetat (4:1) çözücü sisteminde hazırlanan kolon kromotografisi uygulanır ve oldukça fazla oranda ayırım sağlanır. Sırasıyla etanol, hekzan ve metanol içerisinde yapılan yıkama işlemlerinin ardından yeşil renkteki (10b-0.31 g, %73) katı saf bir şekilde elde edilir.

10b	C ₃₄ H ₂₅ NO
Verim	0,31 g (0,71 mmol, %73)
DSC (e.n.)	240 °C
FT-IR	(KBr): $v [cm^{-1}] = 3008 cm^{-1}$, 1605 cm ⁻¹ , 1585 cm ⁻¹ , 1242 cm ⁻¹ , 970 cm ⁻¹
	$^{1}, 832 \text{ cm}^{-1}$
¹ H-NMR	(500MHz, CDCl ₃): δ= 7.04 (d, 1 H, J = 16.5, C=CH), 8.06 (d, 1 H, J =
	16.5, CH=C), 7.27 (t, 1 H, J = 6), 8.745 (d, 1 H, J = 5, NCH), 7.82-7.77
	(m, 4 H), 7.14 (t, 2 H, J =8), 8.43 (d, 2 H, J = 8, $ArH_{1,8}/ArH_{4,5}$), 8.12 (d,
	2 H, J = 8, $ArH_{1,8}/ArH_{4,5}$), 7.38-7.36 (m, 4 H, $ArH_{2,7,6,3}$), 7.74 (d, 2 H, J
	= 8), 7.47 (t, 2 H, J = 8), 3.96 (s, 3 H, OCH ₃)

¹³ C-NMR	(125MHz, CDCl ₃): δ= 159.01, 156.91, 149.77, 138.86, 137.94, 136.94,
	136.80, 132.56, 132.36, 131.05, 130.40, 129.44, 127.41, 127.30,
	126.99, 126.08, 125.90, 125.21, 125.04, 122.19, 120.45, 113.85, 55.39
	(EK 7 Şekil 27)
Elementel	C ₃₄ H ₂₅ NO (463,57); hesaplanan C: %88,09 H: %5,44 N: %3,02;
Analiz	bulunan C: %85,9 H: %5,49 N: %3,18
HRMS	Hesaplanan $([M+H]^+)(m/z) = 464,2009;$
	Bulunan ([M+H] ⁺)(m/z)= 464,1988; hata= 4,5 ppm

3.2.6. (E)-2-(4-(2-(10-(4-(triflorometil)fenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin (10c) Sentezi:

10c

Şekil 3. 6. (E)-2-(4-(2-(10-(4-(triflorometil)fenil)antrasen-9-yl)vinil)fenil)piridin

(7):(8) (0.5 g; 0.85 mmol bromlu-0.35 mmol bromsuz) ve 4-(triflorometil)fenilboronik asit (9c) (0.261 g, 1.375 mmol) reaktifleri toluen:etanol (11:4) mL çözücü sistemi içerisinde oda sıcaklığında çözünmesi sağlanır ve degas edilir. Reaksiyon ortamına 2 M Na₂CO₃ 4,3 mL eklenir ve degas işlemine devam edilir. Son olarak %5 oranında Pd[PPh₃]₄ (80 mg, 0.069 mmol) eklenir (110 °C, 48 s, reflaks) standart suzuki kenetlenmesi reaksiyonuna tabi tutulur. Reaksiyon karışımı ayırma hunisine alınarak, organik faz (3×50 mL) diklorometan ile ekstrakte edilir. Organik faz karışımı H₂O ile yıkanarak susuz Na₂SO₄ kullanılarak kurutulur ve çözücüsü uçurulur. Şekil 3.6' de gösterilen katının (10c) saflaştırılması için, ilk olarak hekzan/etilasetat (5:1) çözücü sisteminde hazırlanan kolon kromotografisi uygulanır ve oldukça fazla oranda ayırım sağlanır. Birden fazla kez etanol içerisinde yapılan kristallendirme ve çok az miktar aseton kullanılarak yapılan yıkama işlemlerinin ardından yeşil renkteki (10c- 0,321g, %70) katı saf bir şekilde elde edilir.

Verim 0,321 g (0,64 mmol, %70)

DSC (e.n) 274 °C

- FT-IR (KBr): $v [cm^{-1}] = 3051 cm^{-1}$, 1614 cm⁻¹, 1585 cm⁻¹, 1323 cm⁻¹, 971 cm⁻¹, 838 cm⁻¹
- ¹**H-NMR** (500MHz, CDCl₃): δ = 7.04 (d, 1 H, J = 16.5, C=CH), 8.04 (d, 1 H, J = 16.5, CH=C), 7.27 (t, 1 H, J = 8), 8.745 (s, 1 H, J = 5, NCH), 7.82-7.78 (m, 4 H), 7.38 (t, 2 H, J = 8), 8.45 (d, 2 H, J = 8, ArH_{1,8}/ArH_{4,5}), 8.12 (d, 2 H, J = 8, ArH_{1,8}/ArH_{4,5}), 7.59-7.57 (m, 4 H, ArH_{2,7,6,3}), 7.87 (d, 2 H, J = 8), 7.49 (t, 2 H, J = 8)
- ¹³C-NMR (125MHz, CDCl₃): δ= 155.84, 148.77, 142.11, 138.00, 136.75, 136.25, 135.78, 134.06, 132.55, 130.74, 128.77, 128.33, 126.31, 126.01, 125.68, 125.26, 124.59, 124.54, 124.43, 124.40, 124.33, 121.20, 119.43 (EK 7 Şekil 29)
- ¹⁹**F-NMR** (470 MHz, CDCl₃): δ = -62.27
- Elementel $C_{34}H_{22}F_{3}N$ (501,54); hesaplanan C: %81,42 H: %4,42 N: %2,79;Analizbulunan C: %81,37 H: %4,56 N: %3,11
- HRMS Hesaplanan $([M+H]^+)(m/z) = 502,1777;$ Bulunan $([M+H]^+)(m/z) = 502,1790;$ hata= 2,6 ppm

3.3. Fotofiziksel Özelliklerin İncelenmesi

3.3.1. Mor Ötesi-Görünür Bölge (UV-Vis) Soğurmaları

Sentezlenen **10a-c** bileşiklerinin molar soğurma değerleri (ε) (Şekil 3.7), beş farklı konsantrasyon aralığında (4-20×10⁻⁷ mol/L) diklorometan çözücüsü içerisinde, mor ötesi-görünür bölge (UV-Vis) spektrofotometresi kullanılarak tayin edilmiştir. Seçilen konsantrasyon aralığında hazırlanan çözeltilerin Lambert-Beer yasasına uygunluğu, çizilen soğurma (A)→konsantrasyon (C) eğrilerinden tespit edilmiştir. (EK 1 Şekil 1-3) **10a-c** bileşikleri, 235 nm-480 nm aralığında üç ana soğurma bandı (λ_{max}^{abs} =268 nm, 306 nm, 400 nm) verdiği gözlemlenmiştir.

Şekil 3. 7. (10a-c) Bileşiklerin UV-Vis Soğurma (ɛ) Eğrileri

3.3.2. Emisyon Spektrumları

10a, **10b** ve **10c** bileşikleri diklorometan içerisinde (295 K) çözülerek farklı dalga boylarında (10a- λ^{exc} : 268, 308, 401 nm; 10b- λ^{exc} : 267, 306, 401 nm; 10c- λ^{exc} : 268, 309, 399 nm) uyarılarak fluoresans spektrumları alınmış ve sırasıyla $\lambda_{\text{max}}^{\text{ems}}$: 499, 505, 497 nm dalga boylarında emisyon verdiği gözlemlenmiştir (Şekil 3.8). Hazırlanan çözeltilerin Lambert-Beer yasasına uygunluğunu sağlamak için optik yoğunluğu 0,1'in altında tutulmuş ve gratingden kaynaklanan ve uyarılma dalga boylarının iki katındaki dalga boylarında gözlenen ikincil etkileşimler (EK 2 Şekil 4-6) ise monokromatörün girişine 370 nm dalga boyunda filtre kullanılarak giderilmiştir (EK 3 Şekil 7-9).

Şekil 3. 8. Normalize edilmiş ve sırasıyla 401 nm, 401 nm, 399 nm'de uyarılmış 10a, 10b ve 10c bileşiklerinin PL Grafikleri

3.3.3. Kuantum Verimi Ölçümleri

Sentezlenen **10a**, **10b** ve **10c** bileşiklerinin fluoresans kuantum verimleri; 9,10difenilantrasen (DFA, $\phi_{PL}=0,95$) standart olarak (Han ve ark. 2006) kullanılarak THF içerisinde 298 K' de sırasıyla, 0.57, 0.38 ve 0.57 olarak belirlenmiştir. Her bir bileşik ve standart için, 5 farklı konsantrasyon aralığında (**10a**, **10b**, **10c** için sırasıyla; 7.10⁻⁷/6.10⁻⁶ M, 6.10⁻⁷/4.10⁻⁶ M, 9.10⁻⁷/5.10⁻⁶ M) THF içerisinde hazırlanan çözeltilerin Lambert-Beer yasasına uygunluğu hem UV ($\lambda^{abs}=360$ nm) hem de PL ($\lambda^{exc}=360$ nm) spektrofotometreleri kullanılarak tespit edilmiştir (EK 4 Şekil 10-12, EK 5 Şekil 13-15). Kullanılan uyarılma dalga boyunda ($\lambda^{exc}=360$ nm) gözlenen absorbans değerleri (optik yoğunluk) 0,05 değerinden aşağıda tutulmuştur.

Tüm bu ölçümlerden sonra **10a**, **10b** ve **10c**'nin fluoresans kuantum verimleri daha önce literatürde belirtilen yöntem takip edilerek, absorbans-integre edilmiş emisyon alanı değerleri grafiğe geçirilmek suretiyle Eşitlik 3.1'e göre hesaplanmıştır (Şekil 3.9, 3.10, 3.11, 3.12) (Williams ve ark. 1983, Dhami ve ark. 1995).

Kuantum verimi bilinmeyen (ϕ_X) bileşiklerin (10a, 10b, 10c) ve kuantum verimi bilinen (ϕ_{ST}) standart bileşiğin (DFA) beş farklı konsantrasyonda hazırlanmış numunelerinin grafiğe geçirilmesi ile elde edilen eğrinin eğimleri ve kullanılan çözücünün (THF) kırılma indisi değerleri¹ kullanılarak;

$$\phi_{X} = \phi_{ST} \times \frac{E\breve{g}im_{X}}{E\breve{g}im_{ST}} \times \frac{\eta_{X}}{\eta_{ST}}$$
 Eşitlik 3. 1

bilinmeyen numunenin kuantum verimi hesaplanır.

•

¹ Çözücü olarak kullanılan THF'nın kırılma indisi değerleri, hem standart olarak kullanılan bileşiğin (η_{ST}) çözeltilerinde, hem de kuantum verimi bilinmeyen bileşiklerin (η_X) çözeltilerinde çok seyreltik oldukları için aynı olduğu görülmüştür.

Şekil 3. 9. (10a) Bileşiğine ait Absorbans - İntegre Edilmiş Emisyon Alan Eğrisi

Şekil 3. 10. (10b) Bileşiğine ait Absorbans - İntegre Edilmiş Emisyon Alan Eğrisi

Şekil 3. 11. (10c) Bileşiğine ait Absorbans - İntegre Edilmiş Emisyon Alan Eğrisi

Şekil 3. 12. (DFA)-Standart için Absorbans-İntegre Edilmiş Emisyon Alanı Eğrisi

3.3.4. Dönüşümlü Voltametri ile Sentezlenen 10a-c Bileşiklerinin Elektrokimyasal Özeliklerinin İncelenmesi

Sentezlenen **10a-c** bileşiklerinin elektrokimyasal özellikleri dönüşümlü voltametri tekniği (CV) ile incelenmiştir. Bileşiklerin iki farklı çözücüde (diklorometan ve asetonitril) hazırlanmış 0,1M'lık elektrolit (tetrabütilamonyum perklorat ve tetrabütilamonyum hekzaflorofosfat) çözeltileri içerisinde voltamogramları alınmıştır. Kullanılan voltametrik teknikte çalışma elektrodu olarak Pt elektrot, referans elektrot olarak Ag/AgCl ve karşıt elektrod olarak Pt tel kullanılmıştır. **10a**, **10b** ve **10c** bileşiklerinin diklorometan çözücüsü içerisinde bir tersinmez oksidasyon piki gözlenmiş ve sırasıyla $E_{1/2}^1$ (ox)= 1,41 V, 1,38 V ve 1,50 V olarak belirlenmiştir (Şekil 3.14). Sentezlenen bileşiklerin asetonitril çözücüsü içerisinde sırasıyla $E_{1/2}^1$ (ox)= 1,21-1,51 V, 1,16-1,48 V ve 1,26-157 V değerlerinde iki yarı tersinir oksidasyon piki gözlenmiştir (Şekil 3.13).

Şekil 3. 13. (10a, 10b, 10c) Bileşiklerinin 50 mV/s tarama hızında ve ACN çözücüsü içerisinde alınan voltamogramı

Şekil 3. 14. (10a, 10b, 10c) Bileşiklerinin 25 mV/s tarama hızında ve DCM çözücüsü içerisinde alınan voltamogramı

3.3.5. Diferansiyel Taramalı Kalorimetri (DSC) ve Termal Gravimetrik Analiz (TGA) Yöntemleri ile Sentezlenen 10a-c Bileşiklerinin Termal Özeliklerinin İncelenmesi

Sentezlenen **10a-c** bileşiklerinin termal özellikleri diferansiyel taramalı kalorimetri (DSC) ve termal gravimetrik analiz (TGA) yöntemleri ile N₂ atmosferi altında incelenmiştir. DSC ölçümleri 10-300 °C sıcaklıkları arasında 10 °C/dk hızla ısıtılarak alınmıştır. İkinci ölçümler, ilk ölçümde maksimum sıcaklığa (300 °C) ulaşıldıktan sonra 100 °C/dk hızla soğutulup yine 10 °C/dk hızla ısıtılarak alınmıştır. TGA analizleri ise 20-900 °C sıcaklıkları arasında 10 °C/dk hızla ısıtılarak alınmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Giriş

Antrasen; kristal yapıya sahip, üç fenil halkası içeren doğrusal bir molekül olup, uzun süredir organik yarı iletkenler alanında araştırma konusu olmuştur (Vellis ve ark. 2009). Oldukça termal ve elektrokimyasal kararlılığa sahip olan bu molekül, yüksek fotolüminesans kuantum verimine sahiptir (Han ve ark. 2006). Antrasen ve antrasen türevleri moleküller OLED cihazlarının yapımında ışık yayıcı ya da sübstitüye edilen elektron çekici ve salıcı gruba bağlı olarak elektron taşıyıcı ve hole taşıyıcı katmanlar olarak kullanılmaktadır (Reddy ve ark. 2009, Tao ve ark. 2008).

Bu çalışmada temel olarak antrasen türevleri içeren (**10a**, **10b** ve **10c**) moleküllerin sentezi ve fotofiziksel özelliklerinin karakterizasyonu hedeflenmiştir (Şekil 4.1).

Şekil 4. 1. Hedeflenen Moleküller

Literatür araştırması sonucunda hedeflenen **10a**, **10b** ve **10c** moleküllerinin (Şekil 4.1) sentezi 9-antraldehit molekülünden **(1)**' den çıkılarak dört adımda (Pudovik, Brominasyon, Horner-Wadswortt-Emmons ve Suzuki Kenetlenmesi Reaksiyonları) sentezlenmesi düşünülmüştür (Şekil 4.2).

Şekil 4. 2. Hedef Moleküllerin (10a-c) Sentez Yöntemi

4.2. Hedef Moleküllerin Sentezi

Hedef moleküllerin sentezinde ilk adım; (3) numaralı bileşiğin Swamy ve ark.'nın (2007) metodu izlenerek sentezlenmesidir. Bu bileşik fosfonat (2) ve 9-antraldehit (1) ve trietilamin reaktiflerinin susuz toluen içerisindeki reaksiyonundan kolayca elde edildi (Şekil 4.3). Bu reaksiyon Pudovik reaksiyonu olarak bilinmektedir. Reaksiyon sonucu oluşan çökelek süzülüp, bolca toluende yıkandıktan ve diklorometan-toluen (1:1) çözücü sisteminde kristallendirildikten sonra ürün (3) sarı renkli katı olarak %60 verimle saf olarak elde edildi. Ürün (3), e.n., FT-IR, ¹H-NMR ve ³¹P-NMR kullanılarak karakterize edildi (EK 8 Şekil 31, EK 7 Şekil 19, 20). Erime noktası hariç diğer verilerin literatür (Swamy ve ark. 2007) ile uyumlu olduğu görüldü. Erime noktasındaki tereddüt üzerine MALDI-TOF analizinde, M⁺ iyonun gözlemlenmesi (3)' ün başarılı bir şekilde elde edildiğini doğruladı (EK 9 Şekil 37).

Şekil 4. 3. (3) numaralı Bileşiğin Sentezi

(3) numaralı bileşiğin başarı ile sentezlenmesinin ardından, hedef moleküllerin sentezinde ikinci adım olan (4) numaralı bilesiğin sentezine gecildi. Bu adımda, Swamy ve ark.' nin (2007) metodu izlenerek, α -hidroksifosfonat (3), fosfor tribromür ile susuz diklorometan içerisinde brominasyon reaksiyonuna sokuldu (Şekil 4.4). Literatürün aksine; izolasyondan sonra elde edilen sarı renkteki katının ¹H-NMR analizi sonucuna göre (4) numaralı bileşiğe ilave olarak bromlanmamış (5) numaralı bileşik ile karışım halinde olduğu belirlendi. Bununla birlikte 31P-NMR spektrumunda birbirine yakın olması beklenen iki pikin varlığı da (21.27, 21.05 ppm) bu durumu desteklemiştir (EK 7 Şekil 22). (5) numaralı bileşikte karakteristik olarak antrasenin 9-pozisyonuna ait bir proton 8.36 ppm' de singlet vermektedir. ¹H-NMR spektrumunda: -OCH₂ protonları icin 3.945 ve 3.86 ppm' de gözlenen iki cift dd piklerinin integrasyonlarından vararlanılarak (4) ve (5) numaralı bilesik karısımlarının oranı 1:2 olarak hesaplanmıştır (EK 7 Şekil 21). (5) numaralı bileşiği karışımdan uzaklaştırılmak için, karışım farklı çözücüler (aseton, hekzan) ile yıkandı. Fakat (5) numaralı bileşik karışımdan uzaklaştırılamadı. DSC analizi sonucunda (4) ve (5) numaralı bileşiklerinin e.n.' ları birbirlerine cok yakın olduğundan (sırasıyla 148.12 °C, 167.4 °C; EK 12 Sekil 46) süblimasyon ile de (5) numaralı bileşik uzaklaştırılmadı. Ayrıca MALDI-TOF analizi ile de elde edilen sarı katının (4) ve (5) numaralı bileşikler olduğu doğrulanmıştır (EK 9 Sekil 38).

Şekil 4. 4. (4) ve (5) Numaralı Bileşiklerin Sentezi

Bunun üzerine Mihara ve ark. 2007' nın rapor ettiği metod takip edilerek kimyasal yol ile (5) numaralı bileşiğin (4) numaralı bileşiğe dönüşümü araştırıldı. Bu amaçla; karışım (4+5) N-bromosüksinimit ile DMF çözücüsü içerisinde oda sıcaklığında bromlama reaksiyonuna tabi tutuldu (Şekil 4.5). Yapılan İTK ve MALDI-TOF analizine göre, başlangıç maddelerine ilave olarak bilinmeyen birçok spotun varlığı bu karışımın kimyasal yol ile ayrılamayacağını gösterdi. Sonuç olarak takip eden basamakta (4) numaralı bileşik karışım halinde kullanıldı.

Şekil 4. 5. (4) numaralı Bileşiğin Elde Edilmesinde Kullanılan İkinci Yol

Bir önceki aşamada elde edilen karışım (4+5), Swamy ve ark.' nın (2007) metodu izlenerek, sırasıyla sodyum hidrür ve 4-(piridin-2-yl)benzaldehit (6) reaktifleri ile susuz THF içerisinde Horner-Wadsworth-Emmons reaksiyonuna sokuldu (Şekil 4.6). İzolasyondan sonra elde edilen sarı renkteki katı beklenildiği gibi karışım halinde elde edildi. (7) ve (8) numaralı bileşiklerin İTK analizi, çok azda olsa bileşiklerin R_f değerlerinde fark olduğunu gösterdi. Bunun üzerine kolon kromotografisi ile karışımlar

birbirinden ayrılmaya çalışıldı. ¹H-NMR analizi sonucu; CH=CH protonlarının eşleşme sabiti (J= 16,5) bu protonların trans formunda olduğunu ve sadece birisi için; 7.01 ve 6.95 ppm' de gözlenen dubletlerin integrasyonundan (7) ve (8) numaralı bileşiklerin 3:1 oranında karışım halinde olduğunu ve saflaştırma işleminin kısmen başarılı şekilde yapıldığını gösterdi (EK 7 Şekil 23). Ayrıca MALDI-TOF analizinde gözlenen $[M^+](m/z) = 435,37$ ve 356,91 moleküler iyon piklerinin sırasıyla (7) ve (8) numaralı bileşiklerinin başarılı şekilde sentezlendiğini doğrulamıştır (EK 9 Şekil 39). DSC analiz sonuçlarına göre de; bu iki bileşiğin erime noktalarının sırasıyla 146.17 °C ve 171.42 °C olduğu tespit edilmiştir (EK 12 Şekil 47).

Şekil 4. 6. (7) ve (8) Numaralı Bileşiklerin Sentezi

10a, **10b** ve **10c** numaralı bileşiklerin eldesinde ise, bir önceki aşamada elde edilen karışım (7+8) ile **9a-c** bileşikleri toluen/etanol çözücü karışımı içerisinde Suzuki Kenetlenmesi reaksiyonuna sokularak hedef moleküllerin sentezi tamamlanmıştır (Şekil 4.7). Kenetlenme reaksiyonuna sadece brom içeren (7) numaralı bileşik girmiştir. Bromsuz olan (8) numaralı bileşik reaksiyona girmeyerek safsızlık olarak kalmıştır. Hedef moleküllerin saflaştırılmasında, ilk olarak kolon kromotografisi ile genel safsızlıklar giderilmiştir daha sonra; (8) numaralı bileşik ürünlerden sırasıyla; **10a** bileşiği için süblimasyon, **10b** bileşiği için farklı çözücülerde yıkama ve **10c** bileşiği için kristallendirme ve yıkama yöntemleri kullanılarak uzaklaştırılmıştır. Hedef moleküller (**10a-c**) DSC, ¹H-NMR, ¹³C-NMR, ¹⁹F-NMR, FT-IR ve HRMS kullanılarak karakterize edilmiştir.

10a için: ¹H-NMR spektrumunda aromatik bölgede (7,02-8,75 ppm) 23 protonun varlığı (EK 7 Şekil 24); FT-IR spektrumunda 1620 cm⁻¹ C=C (alken) simetrik gerilim, 968 cm⁻¹

¹ =C-H (trans alken) düzlem dışı deformasyon titreşimi ve 699 cm⁻¹ =C-H (mono sübstitüye benzen) düzlem dışı eğilme titreşimlerinin gözlemlenmesi (EK 8 Şekil 34); DSC analizinde 207 °C' de tek bir endotermik olayın (erime) görülmesi (EK 12 Şekil 48); HRMS spektrumunda m/z = 434,1889 değerine $C_{33}H_{24}N$ kapalı formülünün karşılık gelmesi **10a** bileşiğinin başarılı bir şekilde sentezlendiğini göstermektedir (EK 10 Şekil 40).

10b bileşiği için: ¹H-NMR spektrumunda **10b** bileşiği için 3,96 ppm' de (–OMe) singletin varlığı (EK 7 Şekil 26); FT-IR spektrumunda 1605 cm⁻¹ C=C (alken) simetrik gerilimi, 1242 cm⁻¹ C-O-C (aromatik) gerilimi, 970 cm⁻¹ =C-H (trans alken) düzlem dışı deformasyon titreşimi ve 832 cm⁻¹ =C-H (disübstitüe benzen) düzlem dışı eğilme titreşimlerinin gözlemlenmesi (EK 8 Şekil 35); DSC analizinde 240 °C' de tek bir endotermik olayın (erime) görülmesi (EK 12 Şekil 50); HRMS spektrumunda m/z = 464,1988 değerine C₃₄H₂₆NO kapalı formülünün karşılık gelmesi **10b** bileşiğinin başarılı bir şekilde sentezlendiğini göstermektedir (EK 10 Şekil 41).

10c bileşiği için: ¹H-NMR spektrumunda **10c** için aromatik bölgede (7,02-8,75 ppm) 22 protonun varlığı (EK 7 Şekil 28); ¹⁹F-NMR spektrumunda tek bir pikin (-62.27 ppm) varlığı (EK 7 Şekil 30); FT-IR spektrumunda; 1614 cm⁻¹ C=C-C (alken) simetrik gerilimi, 1323 cm⁻¹ şiddetli C-F gerilimi, 971 cm⁻¹ =C-H (trans alken) düzlem dışı deformasyon titreşimi ve 838 cm⁻¹ =C-H (disübstitüe benzen) düzlem dışı eğilme titreşimlerinin gözlemlenmesi (EK 8 Şekil 36); DSC analizinde 274 °C' de tek bir endotermik olay (erime) görülmesi (EK 12 Şekil 52); HRMS spektrumunda m/z = 502,1790 değerine C₃₄H₂₃F₃N kapalı formülünün karşılık gelmesi **10c** bileşiğinin başarılı bir şekilde sentezlendiğini göstermektedir (EK 10 Şekil 42).

Şekil 4. 7. (10a, 10b ve 10c) Numaralı Bileşiklerin Sentezi

4.3. Hedef Moleküllerin (10a-c) Fotofiziksel, Elektrokimyasal ve Termal Özelliklerinin İncelenmesi

Hedef moleküllerin (10a-c) sentezi ve karakterizasyonu başarılı bir şekilde tamamlandıktan sonra bileşiklerin fotofiziksel, elektrokimyasal ve termal özelliklerini tartışmak üzere UV-Vis soğurma spektrumları, emisyon spektrumları, kuantum verimleri, dönüşümlü voltametri voltamogramları, DSC ve TGA ölçümleri incelenmiştir.

4.3.1. 10a-c Bileşiklerinin Mor Ötesi-Görünür Bölge (UV-Vis) Soğurmaları

10a-c bileşikleri yapılarında; antrasen, sübstitüye fenil, alken ve 2-fenilpiridin kromoforları içermektedir ve bu kromoforlar birbirleri ile konjuge haldedir. İzole haldeki antrasen (EK 6 Şekil 16) 258-388 nm aralığında beş ana soğurma bandı $(\lambda_{max}^{abs} = 258, 326, 341, 359 nm)$ vermektedir. Sübstitüye antrasen türevlerinden: 9,10difenil antrasen batokromik kayma göstererek yine beş ana soğurma bandı $(\lambda_{max}^{abs} = 267, 333, 355, 373, 393 nm)$ verdiği gözlemlenmiştir (EK 6 Şekil 17). İzole haldeki 2fenilpiridin ise, 250 ve 276 nm dalga boylarında iki ana soğurma bandı verdiği rapor edilmiştir (Rho ve ark. 2006). 2-fenilpiridindeki fenilin para pozisyonunda karbaldehit bulunduğunda oluşan 4-(piridin-2-yl)benzaldehit bileşiği, batokromik kayma göstererek yine iki soğurma bandı ($\lambda_{max}^{abs} = 269 nm, 294 nm$) vermiştir (EK 6 Şekil 18). Bu bilgiler ışığında, **10a-c** bileşiklerine ait gözlenen üç ana soğurma bandının ($\lambda_{max}^{abs} = 269 nm, 298$ nm, 400) antrasenin 9- ve 10- pozisyonlarına bağlı 2-fenilpiridinilvinil ve sübstitüye fenil kromoforlarının toplam konjugasyonundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Ancak belirli konjugasyona erişen antrasen türevlerinde, elektron çekici (örneğin **10c**, -CF₃) ya da salıcı (örneğin **10b**, -OMe) grupların soğurma bandlarında kayda değer derecede hipsokromik ya da batokromik kaymaya sebep olmadığı gözlemlenmiştir.

4.3.2. 10a-c Bileşiklerinin Emisyon Spektrumları

Her bir bileşik; UV-Vis soğurma spektrumlarında gözlenen üç ana soğurma bandına $(\lambda_{max}^{abs} = 269 \text{ nm}, 298 \text{ nm}, 400 \text{ nm})$ ait dalga boylarında uyarılarak emisyon spektrumları elde edilmiş ve bu spektrumların üst üste örtüştüğü görülmüştür (EK 3 Şekil 7-9). Bu durum; emisyonun tek bir türden kaynaklandığını ve dolayısıyla sentezlenen **10a-c** bileşiklerinin de saf olduklarını göstermektedir. Şekil 3.8' de görüldüğü gibi elektron salıcı (-OMe / **10b**), elektron çekici (-CF₃ / **10c**) ve herhangi bir substitüentin olmadığı (-H / **10a**) kromoforlar için alınan spektrumların sırasıyla, beklenildiği gibi (**10b** > **10a** > **10c**; $\lambda_{em=}$ **505 nm, 499 nm, 497 nm**) emisyon spektrumu verdiği ancak e- salıcı ya da e- çekici grupların emisyon üzerindeki etkisinin minimum olduğu görülmüştür.

4.3.3. 10a-c Bileşiklerinin Kuantum Verimleri

Sentezlenen **10a**, **10b** ve **10c** bileşiklerinin fluoresans kuantum verimleri 9,10difenilantrasen (DFA, $\phi_{PL}=0,95$) standardı kullanılarak THF içerisinde 298 K' de sırasıyla, 0.57, 0.38 ve 0.57 olarak belirlenmiştir.

4.3.4. 10a-c Bileşiklerinin Elektrokimyasal Özellikleri

10a, **10b** ve **10c** bileşikleri diklorometan çözücüsü içerisinde tersinmez oksidasyon piki vermiş ve oksidasyon potansiyelleri $[E_{1/2}^{1}(0x)]$ sırasıyla; 1,41 V, 1,38 V ve 1,50 V olarak belirlenmiştir (Şekil 3.14). Asetonitril çözücüsü içerisinde ise yarı tersinir iki oksidasyon piki vermiş ve oksidasyon potansiyelleri $[E_{1/2}(0x)]$ sırasıyla: 1,21 ve 1,51 V; 1,16 ve 1,48 V; 1,26 ve 1,57 V olarak belirlenmiştir (Şekil 3.13). Asetonitril çözücüsü içinde alınan $E_{1/2}^{2}(0x)=1.51$, 1.48 ve 1.57 V oksidasyon pik potansiyellerinin diklorometan çözücü içinde alınan pik potansiyel değerlerine yakın olduğu görülmektedir. Antrasen birimine ait pik potansiyellerinin uygulanan şartlara bağlı olarak değiştiği literatürde yer almaktadır (Zhang ve ark., 2006). Diklorometan

çözücüsü içerisinde alınan tersinmez oksidasyon piklerinin antrasen biriminden kaynaklandığı rapor edilmiştir (Zhang ve ark., 2004). Elektron salıcı ve elektron çekici grupların oksidasyon potansiyellerini sırasıyla azalttığı ve arttırdığı bilinmektedir (Christensen ve ark., 2001). Benzer durum **10a-c** bileşikleri $[E_{1/2}^{1}(ox)=1,21 \text{ V}(-H), 1,16 \text{ V}(-OMe), 1,26 \text{ V}(-CF_3)]$ içinde gözlemlenmiştir.

4.3.5. 10a-c Bileşiklerinin Termal Özellikleri

TGA analizine göre; **10a**, **10b** ve **10c** bileşiklerinin, %5 kütle kaybının gözlendiği; 337, 351 ve 348 °C' ye kadar termal kararlılık gösterdiği tespit edilmiştir (EK 11 Şekil 43-45). DSC analizlerine göre; **10a** bileşiği için alınan ilk ölçümde 207 °C' de eridiği (T_m) ve ardından 100 °C/dk hızla sıvı azot yardımıyla soğutulan amorf yapının tekrar ısıtılması ile alınan ikinci ölçümünde camsı geçiş sıcaklığının (T_g) 70 °C' de, kristalizasyon sıcaklığının (T_c) ise 143 °C ve orijinal kristalin yeni erime sıcaklığının 198 °C' de gözlemlenmiştir (EK 12 Şekil 48, 49). Benzer şekilde **10b** bileşiğinin 240 °C' de (T_m) eridiği ve 165 °C' de kristalizasyon sıcaklığının (T_g) 58 °C' de ve orijinal kristalin yeni erime sıcaklığının 238 °C' de gözlemlenmiştir (EK 12 Şekil 50, 51). **10c** bileşiği için kristalizasyon sıcaklığı (T_c) ve camsı geçiş sıcaklığı (T_g) gözlenmemiş sadece 274 °C' de (T_m) eridiği ve ikinci ölçümde orijinal kristalin yeni erime sıcaklığı (T_c) sekil 52, 53).

5. SONUÇ

Hedeflenen **10a-c** bileşikleri başarılı bir şekilde 4 aşamada sentezlendi ve ¹H-NMR, ¹³C-NMR, ¹⁹F-NMR, FT-IR, erime noktası tayini ya da DSC, MALDI-TOF, elementel analiz ya da HRMS analizleri ile karakterize edildi.

UV-Vis soğurma spektroskopisi, fluoresans spektrometresi, dönüşümlü voltametri analizleri, DSC ve TGA analizleri ile fotofiziksel, elektrokimyasal ve termal özellikleri incelenmiştir.

10a-c bileşiklerinin UV-Vis soğurma spektrumu incelendiğinde; π - π * ve n- π * geçişlerinden kaynaklanan üç ana soğurma bandı (λ_{max}^{abs} := 268 nm, 306 nm, 400 nm) verdiği gözlemlenmiştir. Molekül belirli bir konjugasyona ulaştıktan sonra elektron çekici (-CF₃) ya da salıcı (-OMe) grupların soğurma bandlarını etkilemediği anlaşılmıştır.

10a-c bileşiklerinin yeşilimsi-mavi renkte emisyon verdiği (λ_{max}^{ems} := 499 nm, 505 nm, 497 nm) ve elektron çekici (-CF₃; 2 nm hipsokromik kayma) ve elektron salıcı (-OMe; 6 nm batokromik kayma) grupların emisyon spektrumunu çok az etkilediği gözlemlenmiştir.

10a-c bileşiklerinin kuantum verimleri sırasıyla 0.57, 0.38 ve 0.57 olarak hesaplanmıştır.

10a-c bileşiklerinin diklorometan çözücüsü içerisinde alınan ölçümde antrasen birimine ait bir tersinmez ($E^{1}_{1/2}(ox)$ = ; 1,41 V, 1,38 V ve 1,50 V) oksidasyon pik değerlerinin asetonitril çözücüsü içerisinde alınan ($E^{2}_{1/2}(ox)$ =1,48-1,57 V) oksidasyon pik değerlerine yakın olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca asetonitril çözücüsü içerisinde alınan diğer birimlerden kaynaklanan yarı tersinir ($E^{1}_{1/2}(ox)$ =1,16-1,26 V) oksidasyon pik potansiyeli değerleri, elektron salıcı/çekici gruplara bağlı olarak azalmış (-0,03 V)/artmıştır (+0,06 V). **10a-c** bileşiklerinin bozunma sıcaklıkları (T_d) TGA ölçümü sonucu, bileşiğin %5 kütlesini kaybetmesine bağlı olarak sırasıyla; 337, 351 ve 348 °C' de gözlemlenmiştir. DSC ölçümleri sonucu; ilk ölçümde alınan erime sıcaklıkları sırasıyla; 207, 240, 274 °C' de, soğutulup tekrar ısıtılarak ikinci ölçümde alınan camsı geçiş sıcaklıkları (T_g) ve ekzotermik kristalizasyon sıcaklıkları (T_c), **10a** bileşiğinde gözlenmiş olup sırasıyla; 70 ve 143 °C' de; **10b** bileşiği için camsı geçiş sıcaklığı (T_g) 58 °C' dir. İkinci ölçüm sonucu alınan yeni kristalin erime sıcaklıkları ise **10a-c** bileşikleri için 198, 238 ve 267 °C' dir.

KAYNAKLAR

Adachi C., Tokita S., Tsutsui T., Saito S., 1988. Electroluminescence in Organic Films with Three Layer Structure. *Japanese Journal of Applied Physics*, 27: 269-271.

Benmansour, H., Shioya, T., Sato, Y., Bazan, G.C., 2003. Anthracene-Containing Binaphtol Cromophores for Light-Emitting Diode (LED) Fabrication. *Adv. Funct. Mater.*, 13(11): 883-886.

Bruice P.Y., 2003. Organic Chemistry 4. Edition, Prentice Hall. USA, 657 pp.

Chen, C.H., Shi, J., Tang. C.W., 1997. Recent Developments in Molecular Organic Electroluminescent Materials. *Macromol. Symp.* 125: 1-48.

Chen, Y.H., Lin, S.L., Chang Y.C., Chen, Y.C., Lin, J.T., Lee, R.H., Kuo, W.J., Jeng, R.J., 2012. Efficient non-doped blue light emitting diodes based on novel carbazole-substituted anthracene derivatives. *Organic Electronics*, 13: 43–52.

Christensen, C.A., Batsanov, A.S., Bryce, M.R., Howard, J.A.K., 2001. New 9,10-Bis(1,3-dithiol-2-ylidene)-9,10-dihydroanthracene Cyclophanes: Synthesis, Redox Properties, and X-ray Crystal Structures of Neutral Species and a Dication Salt. *J. Org. Chem.*, 66: 3313-3320.

Danel, K., Huang, T.H., Lin, J.T., Tao, Y.T., Chuen, C.H., 2002. Blue-Emitting Anthracenes with End-Capping Diarylamines. *Chem. Mater.*, 14: 3860-3865.

Dhami, S., de Mello, A.J., Rumbles, G., Bishop, S.M., Phillips, D., Beeby, A., 1995. Phthalocyanine fluorescence at high concentration: dimers or reabsorption effect. *Photochem. and Photobio.*, 61: 341-346.

Han, M., Lee, S., Jung, J., Park, K.M., Kwon, S.K., Ko, J., Lee, P.H., Kang, Y., 2006. Effect of a perfluorocyclopentene core unit on the structures and photoluminescence of fluorene- and anthracene-based compounds. *Tetrahedron*, 62: 9769–9777.

Huang, J., Su, J.H., Li, X., Lam, M.K., Fung, K.M., Fan H.H., Cheah, K.W., Chen, C.H., Tian H., 2011. Bipolar anthracene derivatives containing hole- and electrontransporting moieties for highly efficient blue electroluminescence devices. *J. Mater. Chem.*, 21: 2957–2964.

Kalinowski J. 1981. Electroluminescence in Organic Crystals. *Material Science*, 7(1): 43-50.

Kim, Y.H., Jeong, H.C., Kim, S.H., Yang, K., Kwon, S.K., 2005. High-Purity-Blue and High-Efficiency Electroluminescent Devices Based on Anthracene. *Advance Functional Materials*, 15: 1799-1805.

Mihara, N., Teki, Y., 2007. The metal complexes using organic ligands with photoexcited high-spin states. *Polyhedron* 26: 2142–2146.

Mu, L., He, Z., Wang, J., Hui, G., Wang, Y., Jing, X., Danel, A., Kulig, E., 2008. A Color Stable Blue Light-Emitting Device Using a Pyrazole[3,4-b]Quinoline Derivatives as an Emitter. *IEEE Photonics Technology Letters*, 20(21): 1781-1783.

Pu, Y.J., Kamiya, A., Nakayama, K., Kido, J., 2010. Arylamino-9,10diphenylanthracenes for organic light emitting devices. *Organic Electronics* 11: 479– 485.

Reddy, M.A., Thomas, A., Srinivas, K., , Rao, V.J., Bhanuprakash, K., Sridhar, B., Kumar, A., Kamalasanan, M.N., Srivastava, R., 2009. Synthesis and characterization of 9,10-bis(2-phenyl-1,3,4-oxadiazole) derivatives of anthracene: Efficient n-type emitter for organic light-emitting diodes *J. Mater. Chem.*, 19: 6172-6184.

Rho, H.H., Yunkyoung Ha, Y., 2006. Synthesis and photophysical characterization of new phosphorescent Ir(III) complexes cyclometallated with imidazole-based ligands. *Current Applied Physics*, 6: 706–711.

Shen, W.J., Dodda, R., Wu, C.C., Wu, F.I., Liu, T.H., Chen, H.H., Chen, C.H., Shu C.F., 2004. Spirobifluorene-Linked Bisanthracene: An Efficient Blue Emitter with Pronounced Thermal Stability. *Chem. Mater.*, 16: 930-934.

Slitikov, P.V., Petrov, A.V., Rasadkina, E.N., Nifant'ev E.E., 2010. The Present Stage of Development of the Chemistry of Phosphorus-Containing Anthracene Derivatives. *Russian Journal of General Chemistry*, 80(1): 69-99.

Swamy, K.C., Srinivas, V., Kumar, K.V.P., Kumar, K.P., 2007. New Anthracenyl-Substituted Phosphonate: Synthesis and Utility. *Synthesis*, 6: 0893-0901.

Tang, C.W., Vanslyke, S.A., 1987. Organic electroluminescent diodes. *Applied Physics Letters*, 12: 913–915.

Tao, S., Xu, S., Zhang, X., 2006. Efficient blue organic light-emitting devices based on novel anthracence derivatives with pronounced thermal stability and excellent film-forming property. *Chemical Physics Letters*, 429: 622–627.

Tao, S., Zhou, Y., Lee, C.S., Lee, S.T., Huang, D., Zhang, X., 2008. Highly Efficient Nondoped Blue Organic Light-Emitting Diodes Based on Anthracene-Triphenylamine Derivatives. *J. Phys. Chem. C.*, 112: 14603–14606.

Thangthong, M., Meunmart, D., Prachumrak, N., Jungsuttiwong, S., Keawin, T., Sudyoadsuk, T., Promarak, V., 2012. Synthesis and characterization of 9,10-

substituted anthracene derivatives as blue light-emitting and hole-transporting materials for electroluminescent devices. *Tetrahedron*, 68: 1853-1861.

Vellis, P.D., Mikroyannidis, J.A., Bagnis, D., Valentini, L., Kenny, J.M., 2009. New Anthracene-Containing Phenylene- or Thienylene- Vinylene Copolymers: Synthesis, Characterization, Photophysics, and Photovoltaics. *Journal of Applied Polymer Science*, 113: 1173–1181.

Wee, K.R., Han, W.S., Kim, J.E., Kim, A.L., Kwon, S., Kang, S.O., 2011. Asymmetric anthracene-based blue host materials: synthesis and electroluminescence properties of 9-(2-naphthyl)-10-arylanthracenes. *J. Mater. Chem.*, 21: 1115–1123.

Williams, A. T. R., Winfield, S. A., Miller, J. N., 1983. Relative fluorescence quantum yields using a computer controlled luminescence spectrometer. *Analyst*, 108: 1067-1071.

Wu, C.H., Chien, C.H., Hsu F.M., Shih, P.I., Shu C.F., 2009. Efficient non-doped blue-light-emitting diodes incorporating an anthracene derivative end-capped with fluorene groups. *J. Mater. Chem.*, 19: 1464–1470.

Ye, S., Chen, J., Di, C., Liu, Y., Lu, K., Wu, W., Du, C., Liu, Y., Shuaic, Z., Yu, G., 2010. Phenyl-substituted fluorene-dimer cored anthracene derivatives: highly fluorescent and stable materials for high performance organic blue- and white-light-emitting diodes. *J. Mater. Chem.*, 20: 3186–3194.

Zhang, G., Zhang, D., Guo, X., Zhu, D., 2004. A New Redox-Fluorescence Switch Based on a Triad with Tetrathiafulvalene and Anthracene Units. *Organic Letters*, 6: 1209-1212.

Zhang, P., Xia, B., Sun, Y., Yang, B., Tian, W., Wang, Y., Zhang, G., 2006. Electronic structures and optical properties of two anthracene derivatives. *Chinese Science Bulletin*, 51(20): 2444—2450.

EKLER

EK 1 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Absorbans-Konsantrasyon Eğrileri

Şekil 1. 10a Bileşiğine ait $\varepsilon \rightarrow C$ Eğrisi

Şekil 2. 10b Bileşiğine ait $\varepsilon \rightarrow C$ Eğrisi

Şekil 3. 10c Bileşiğine ait $\varepsilon \rightarrow C$ Eğrisi

EK 2 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Normalize Edilmiş ve İkincil Etkinin Gözlendiği Emisyon Eğrileri

Şekil 4. 10a için 528 ve 596 nm'de Gözlenen İkincil Etki Emisyon Eğrileri

Şekil 5. 10b için 528 ve 600 nm'de Gözlenen İkincil Etki Emisyon Eğrileri

Şekil 6. 10c için 534 ve 616 nm'de Gözlenen İkincil Etki Emisyon Eğrileri

EK 3 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Filtrelenmiş ve Normalize Edilmiş Emisyon Eğrileri

Şekil 7. 10a Bileşiği için Filtrelenmiş (370 nm) ve Normalize Edilmiş Emisyon Eğrisi

Şekil 8. 10b Bileşiği için Filtrelenmiş (370 nm) ve Normalize Edilmiş Emisyon Eğrisi

Şekil 9. 10c Bileşiği için Filtrelenmiş (370 nm) ve Normalize Edilmiş Emisyon Eğrisi

EK 4 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Kuantum Verimi Hesaplamasında Kullanılan (λ^{abs} =360 nm) Soğurma Eğrileri

Şekil 10. 10a için 7×10⁻⁷-6×10⁻⁶ M Konsantrasyon Aralığındaki Soğurma Eğrileri

Şekil 11. 10b için 6×10⁻⁷-4×10⁻⁶ M Konsantrasyon Aralığındaki Soğurma Eğrileri

Şekil 12. 10c için 9×10⁻⁷-5×10⁻⁶ M Konsantrasyon Aralığındaki Soğurma Eğrileri

EK 5 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait Kuantum Verimi Hesaplamasında Kullanılan (λ^{exc} =360 nm) Emisyon Eğrileri

Şekil 13. 10a için 7×10^{-7} - 6×10^{-6} M Konsantrasyon Aralığındaki Emisyon Eğrileri

Şekil 14. 10b için 6×10^{-7} - 4×10^{-6} M Konsantrasyon Aralığındaki Emisyon Eğrileri

Şekil 15. 10c için 9×10⁻⁷ - 5×10⁻⁶ M Konsantrasyon Aralığındaki Emisyon Eğrileri

EK 6 Bazı Kromoforların UV-Vis Soğurma Eğrileri

Şekil 16. İzole Antrasen Molekülünün UV-Vis Soğurma Eğrisi

Şekil 17. Difenilantrasen Molekülünün UV-Vis Soğurma Eğrisi

Şekil 18. 4-(piridin-2-yl)benzaldehit Molekülünün UV-Vis Soğurma Eğrisi

Şekil 19. (3) Numaralı bileşiğe ait ¹H-NMR spektrumu

Şekil 21. (4) ve (5) Numaralı bileşiklere ait ¹H-NMR spektrumu

Şekil 23. (7) ve (8) Numaralı bileşiklere ait ¹H-NMR spektrumu

Şekil 24. (10a) Numaralı bileşiğe ait ¹H-NMR spektrumu

Şekil 25. (10a) Numaralı bileşiğe ait ¹³C-NMR spektrumu

Şekil 26. (10b) Numaralı bileşiğe ait ¹H-NMR spektrumu

Şekil 27. (10b) Numaralı bileşiğe ait ¹³C-NMR spektrumu

Şekil 28. (10c) Numaralı bileşiğe ait ¹H-NMR spektrumu

10c

Şekil 29. (10c) Numaralı bileşiğe ait ¹³C-NMR spektrumu

Şekil 30. (10c) Numaralı bileşiğe ait ¹⁹F-NMR spektrumu
EK 8 Sentezlenen Bileşiklerin FT-IR Spektrumları

Şekil 31. (3) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu

Şekil 32. (4) ve (5) Numaralı bileşiklere ait FT-IR spektrumu

Şekil 33. (7) ve (8) Numaralı bileşiklere ait FT-IR spektrumu

Şekil 34. (10a) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu

Şekil 35. (10b) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu

Şekil 36. (10c) Numaralı bileşiğe ait FT-IR spektrumu

EK 9 (3), (4)-(5) Bileşik Karışımlarının ve (7)-(8) Bileşik Karışımlarının MALDI-TOF Spektrumları

Şekil 37. (3) Numaralı Bileşiğe ait MALDI-TOF Spektrumu

Şekil 38. (4) ile (5) Numaralı Bileşiklere ait MALDI-TOF Spektrumları

Şekil 39. (7) ile (8) Numaralı Bileşiklerine ait MALDI-TOF Spektrumları

EK 10 Sentezlenen 10a-c Bileşiklerine ait HRMS Spektrumları

Şekil 40. (10a) Bileşiğine ait HRMS Spektrumu

Şekil 41. (10b) Bileşiğine ait HRMS Spektrumu

Şekil 42. (10c) Bileşiğine ait HRMS Spektrumu

Şekil 43. (10a) Bileşiğine ait TGA Termogramı

Şekil 44. (10b) Bileşiğine ait TGA Termogramı

Şekil 45. (10c) Bileşiğine ait TGA Termogramı

EK 12 Sentezlenen Bileşiklerin DSC Analizleri

Şekil 47. (7) ile (8) Numaralı Bileşiklere ait DSC Analizi

Şekil 49. (10a) Bileşiğine ait DSC Analizi (İkinci Ölçüm)

Şekil 51. (10b) Bileşiğine ait DSC Analizi (İkinci Ölçüm)

Şekil 53. (10c) Bileşiğine ait DSC Analizi (İkinci Ölçüm)

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Gülçin HAYKIR Doğum Yeri ve Tarihi: BURSA/1984 Yabancı Dili: İngilizce

Eğitim Durumu Lise: Bursa Anadolu Erkek Lisesi Lisans: Eskişehir Anadolu Üniversitesi

Çalıştığı Kurum ve Yıl: Tübitak MAM Kimya Enstitüsü/2010 **İletişim (e-posta):** <u>gulcin.haykir@mam.gov.tr</u>

Uluslararası Toplantıda Sunularak Özet Metin Olarak Yayımlanan Bildiriler:

- Turksoy, F., Haykir, G., 2011. Anthracene-Based Blue Host Materials for OLED Applications. European Conference on Moleculer Electronics, September 2011 Spain.
- Turksoy, F., Turdu, N., Atalar, T., Haykir, G., 2011. Dynamic NMR study of (2-(10-phenylanthracene)-9-yl)pyridine. 52. ENC NMR Conference, April 2011 Pacific Grove, USA.